

Na temelju članka 39. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (*NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12 – pročišćeni tekst, 94/13 i 152/14*) i članka 19. Statuta Osnovne škole Đurmanec, Zadužni odbor Učeničke zadruge Đurđice Đurmanec donio je u sjednici održanoj 15. siječnja 2016.

PRAVILA UČENIČKE ZADRUGE ĐURĐICE ĐURMANEC

1. Temeljne odredbe

Članak 1.

Učenička zadruga Đurđice Đurmanec (u daljem tekstu: Zadruga) dragovoljna je interesna učenička organizacija, koja pridonosi postizanju odgojno-obrazovnih i društveno-gospodarskih ciljeva škole/ustanove jer kao oblik izvannastavne aktivnosti učenicima/ama omogućuje stjecanje radno-tehničkoga, ekološkoga, gospodarskoga, društvenog i etnodgoja i obrazovanja te razvoj sposobnosti i korisno provođenje slobodnog vremena.

Članak 2.

Osnivač Zadruga je Osnovna škola Đurmanec (u daljem tekstu: Škola).

Osnivaču Zadruga mogu se pridružiti i drugi utemeljitelji – suosnivači.

Članak 3.

Zadruga nema svojstvo pravne osobe.

Odluka uprave Zadruga postaje pravomoćna kada se s njom složi Školski odbor.

Zadruga se može udruživati u srodne udruge ili saveze u Republici Hrvatskoj, a član je Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva pri Hrvatskoj zajednici tehničke kulture.

Članak 4.

Sjedište Zadruga je u Osnovnoj školi Đurmanec, Đurmanec, Đurmanec bb.

Članak 5.

Zadruga ima svoj pečat i logo.

Sadržaj, oblik i izgled pečata određuje uprava Zadruga odlukom.

Ciljevi i zadaće Zadruga¹

Članak 6.

Zadruga pridonosi ostvarivanju ciljeva i zadaća odgoja i obrazovanja učenika programom rada u kojem se spajaju znanstvene spoznaje i učenje, s jedne, te određen proizvodni i koristan rad, s druge strane.

Cilj je Zadruga okupiti na dragovoljnoj osnovi što veći broj učenika i primjerenim metodičkim postupcima pod vodstvom učitelja mentora omogućiti im razvoj sklonosti, interesa i sposobnosti te stjecanje, produbljivanje i primjenu bioloških, tehničkih, gospodarskih, društvenih i srodnih znanja iz područja važnih za cjelokupan proizvodni proces od njegova planiranja do tržišnog i drugog vrednovanja rezultata rada.

U Zadruzi se posebno razvijaju i njeguju radne navike, radne vrijednosti i stvaralaštvo, stječu znanje i svijest o načinima i potrebi očuvanja prirode kao i njegovanja baštine i pučkog stvaralaštva, učenici profesionalno informiraju i usmjeravaju, te stvaraju preduvjeti za prijenos i praktičnu primjenu znanja u životu i lokalnoj sredini.

Članak 7.

Temeljne odgojne i obrazovne zadaće Zadruga jesu, što ranije i u što većem broja učenika:

- pobuditi i razviti svijest o nužnosti i vrijednosti rada za čovjekov život;
- razvijati i njegovati radne navike te odgovornost, inovativnost, samostalnost, poduzetnost, snošljivost i potrebu za suradnjom;
- omogućiti stjecanje, produbljivanje, proširivanje i primjenu znanja te razvoj sposobnosti bitnih za gospodarstvo i organizaciju rada;
- razvijati svijest o mogućnosti, dosezima i potrebi primjene suvremenih znanstvenih, tehničkih i tehnoloških dostignuća;
- pridonositi prijenosu znanja iz nastave u praktične djelatnosti Zadruga i, obrnuto, znanja iz rada u Zadruzi u nastavu;
- razvijati ljubav prema prirodi i vrijednostima koje je čovjek stvorio svojim radom te svijest o nužnosti očuvanja ravnoteže u prirodi, zaštite okoliša i njegovanja baštine;
- omogućiti najveći razvitak sposobnosti i ostvarenje osobnih interesa, a time i samopotvrđivanje te spoznaju vlastitih sklonosti i sposobnosti;
- pripremati izbor školskih programa i budućih zanimanja iz djelatnosti Zadruga.

Te se zadaće ostvaruju:

- poštivanjem učeničke dragovoljnosti, interesa, predznanja i sposobnosti u pripremi i izvedbi programa rada i njihovim sudjelovanjem u vrednovanju rezultata rada;

¹ Pojedine vrste odgojno-obrazovnih ustanova mogu ovaj dio Pravila prilagoditi svojoj naravi i temeljnim zadaćama. To se posebice odnosi na dječje vrtiće, centre za odgoj, obrazovanje i osposobljavanje djece i mladeži, te učeničke domove, jer prethodne dvije skupine radionice rabe temeljnim metodičkim oblikom.

- pružanjem dobrih izvora znanja (nastavnih pomagala, suvremeno opremljenih kabineta, literature, sposobnih i motiviranih voditelja);
- osiguranjem sredstava za rad (zemljišta, strojeva, alata, stoke, reprodukcijskog materijala itd.), koja su nužna za proizvodnu i uslužnu djelatnost Zadruga;
- osiguranjem stručne pomoći, i to stručnih voditelja i potpore
- omogućivanjem nastupa članova s prikazom rezultata rada i stjecanja priznanja za svoje sposobnosti, znanje i vještine na smotrama, susretima i natjecanjima;
- prepoznavanjem, praćenjem i potporom pojedinaca i skupina oblikovanijeg interesa i izraženijih predispozicija te omogućivanjem svladavanja diferenciranih programa (ljetne škole, kampovi i drugo);
- suradnjom s roditeljima, poduzećima i ustanovama u mjestu te stručnim službama, visokim učilištima, fakultetima i znanstvenim institutima.

Članovi Zadruga

Članak 8.

Članom Zadruga može postati svaki učenik Škole nakon završenoga prvog razreda osnovne škole, roditelj učenika člana Zadruga, učitelji mentori i ostali stručnjaci koji sudjeluju u radu.

Članovi Zadruga mogu biti učenici koji su završili Školu i njihovi roditelji, vanjski suradnici, donatori i pokrovitelji, stručnjaci i pojedinci koji nalaze svoj interes u promicanju učeničkog zadrugarstva i potpore ostvarenju ciljeva i zadaća Zadruga.²

Članovi iz stavka 1. ovoga članka imaju položaj redovnih članova, a iz stavka 2. položaj podupirućih članova. Učenici članovi nazivaju se mladim zadrugarima.

Uprava Zadruga može imenovati i počasne članove.

Članak 9.

Članstvo u Zadruzi je dragovoljno, što se potvrđuje potpisom pristupnice.

Stupanjem u članstvo pojedinac preuzima obveze i prava utvrđena ovim Pravilima.

Redovito članstvo može prestati na osobni zahtjev člana ili njegovim isključenjem zbog neispunjavanja zadaća i djelovanja suprotnog ciljevima i zadaćama Zadruga.

O članovima Zadruga vodi se evidencija. Članstvo se dokazuje iskaznicom, čiji sadržaj i oblik utvrđuje uprava Zadruga.

² Krug i broj možebitnih podupirućih članova nije ograničen. To, međutim, ne znači da ovu skupinu članova »reda radi« (odnosno iz formalnih razloga ili prestiža) valja novačiti. Kriterij njihova prijama jest potpora zadruzi (bez obzira na oblik - novčana, materijalna, stručna i sl. - i iznos), te promidžba zadruga i zadrugarstva. Oni koji zbog nekog oblika poštivanja trebaju biti članovi spadaju u počasne članove (stavak 4. ovog članka).

2. Djelatnost i sredstva Zadruga

Članak 10.

Djelatnost Zadruga obasiže proizvodni i uslužni rad organiziran na način koji učenicima omogućuje upoznavanje i ovladavanje temeljnim elementima procesa proizvodnje.

Rad se ustrojava kao odgojni i obrazovni proces kojim učenici upoznaju suvremena znanstvena i tehničko-tehnološka dostignuća, stječu gospodarska i druga znanja i primjećujući ih racionalno organiziraju rad i koriste čimbenike proizvodnje te raspodjeljuju dobit, tj. ovladavaju načinom postizanja optimalnih rezultata racionalnim korištenjem resursa uz najmanje moguće ugrožavanje prirodnog okoliša. Sudjelujući u pripremi, proizvodnji i upravljanju učenici upoznaju sveukupni proces kao tehničko-tehnološki, gospodarski i društveni, radni i stvaralački.

Članak 11.

Opseg djelatnosti i radni zadaci utvrđuju se godišnjim planom i programom rada Zadruga, koji je sastavni dio programa Škole.

Godišnji plan i program Zadruga usklađuje se s odgojno-obrazovnim ciljevima i zadaćama Škole i psihičkim i tjelesnim mogućnostima (sposobnostima) i predznanjem učenika.

O djelatnosti Zadruga vode se ljetopis Zadruga i matična knjiga Zadruga.

U matičnu se knjigu upisuju ključni događaji i rezultati Zadruga, sekcija, učenika, voditelja i suradnika. Osobu koja vodi ljetopis i matičnu knjigu imenuje Zadrugaški odbor.

Članak 12.

Interesi učenika ostvaruju se ustrojavanjem rada u jednoj ili više srodnih proizvodnih i uslužnih djelatnosti, odnosno osnutkom sekcija.

Sekcija je temeljna odgojno-obrazovna i radna jedinica Zadruga.

Zadruga ima ove sekcije:

1. Jezična igraonica
2. Ekološka skupina
3. Spretne ruke
4. Male vezilje
5. Engleska radionica
6. Rukotvorine
7. Velike vezilje
8. Origami
9. Tehničko-kreativna radionica

Uprava Zadruga može na početku školske godine odlučiti da se ustroje dodatne sekcije kako bi se udovoljilo interesima članova.

Ustrojstvene oblike djelovanja sekcija određuje uprava Zadruga.

Članak 13.

Članovi sekcije obavljaju ove zadaće:

- planiraju, programiraju i ostvaruju program,
- raspoređuju i evidentiraju rad svakog člana,
- vrednuju rad i predlažu nagrade prema rezultatima rada,
- skrbe se o poštivanju radnih obveza (o radnoj stezi),
- brinu se o inventaru i potrošnom materijalu, nadziru stanje sredstava za rad, predlažu nabavke, vode knjigu blagajne i pregled rada.

Sekcija ima učitelja voditelja, a može imati jednoga ili više suradnika.

Članak 14.

Djelatnost Zadruga je javna.

Članak 15.

Osnovna se sredstva mogu osigurati i darovima poduzeća, udruga, poduzetnika i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članak 16.

Novčana sredstva za djelovanje Zadruga stječu se:

- prodajom proizvoda i usluga nastalih radom učenika u Zadruzi,
- potporom iz državnoga, županijskoga i gradskog-općinskog proračuna,
- donacijama i sponzorstvom,
- darovima,
- iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Proizvode i usluge u promet stavlja Škola.

Članak 17.

Zadruga nema poseban račun nego se njezina novčana sredstva vode na računu Škole.

Prihodi i troškovi Zadruga u knjigovodstvu Škole bilježe se na zasebnoj kartici.

Ukupan prihod Zadruga čine sva novčana sredstva iz članka 16. koja Zadruga ostvari tijekom godine i mogu se koristiti isključivo za rad Zadruga.

Novčana se sredstva mogu trošiti temeljem odluke upravnih tijela Zadruga. Nalogodavac za isplate je ravnatelj Škole.

3. Upravljanje

Članak 18.

Upravna tijela u Zadruzi jesu:

- Skupština Zadruga i
- uprava Zadruga.

Članak 19.

Skupštinu Zadruga čine svi članovi Zadruga.

Skupština se saziva najmanje jedanput godišnje. Saziva je i predsjednik Zadruga. U izvanrednim okolnostima Skupštinu može sazvati i Zadrugni odbor.

Skupština utvrđuje stajališta i smjernice za vođenje Zadruga i oni obvezuju upravu Zadruga.

Članak 20.

Zadruhom neposredno upravlja i njezine poslove vodi uprava Zadruga. Upravu čine:

- Zadrugni odbor
- predsjednik Zadruga i
- tajnik Zadruga.

Mandat uprave traje 2 (dvije) godine i može se ponoviti. Pojednog člana uprave može se zamijeniti i prije isteka mandata. Zamjena se obavlja po istom postupku kao i imenovanje.

Članak 21.

Zadrugni odbor ima 7 (sedam) članova koje imenuje odnosno bira Školski odbor, i to:³

- 2 (dva) člana iz reda osoblja Škole/ustanove,
- 1 (jednog) člana iz reda roditelja učenika članova (članak 8., stavak 1. Pravila),

³ Broj članova Zadrugnog odbora ovisi o razvijenosti Zadruga i čimbenicima, koji su potpunije obrazloženi u *Programu učeničkog zadrugarstva u osnovnim i srednjim školama* (Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, broj 12, Zagreb, 14. studenoga 1995.). Način predlaganja i zastupljenost predstavnika u Zadrugnom odboru objašnjeni su na str. 19. i 20. Programa. Valja, međutim, skrenuti pozornost barem na dva momenta:

- a) član Zadrugnog odbora, kao i voditelj Zadruga, može biti i ravnatelj/ica škole, posebice poradi naravi djelatnosti i svrha učeničke zadruga te uloge ravnatelja u stvaranju uvjeta za rad zadruga;
- b) predstavnika lokalne samouprave (općine-grada) ili četvrti (u Zagrebu) imenuje se članom Zadrugnog odbora ako će to ocijenite uputnim i ako će on stvarno sudjelovati u radu i pridonositi postizanju rezultata.

- 1 (jednog) člana iz reda suosnivača odnosno članova Zadruge (članak 2., stavak 3. odnosno članak 8, stavak 2. Pravila),
- 2 (dva) člana iz reda učenika zadrugara, članova sekcija odnosno interesnih skupina (članak 8., stavak 1. Pravila), te
- 1 (jednog) člana predstavnika jedinice lokalne samouprave (općine-grada ili gradske četvrti u Zagrebu) na čijem je području sjedište Zadruge.

Zadružni odbor između svojih članova bira predsjednika, zamjenika predsjednika i tajnika Zadruge.

Članak 22.

Zadružni odbor radi u sjednicama, koje saziva i vodi predsjednik.

Odbor se sastaje prema potrebi, kako zahtijevaju njegovi poslovi i zadaće.

Odbor odlučuje većinom glasova svih svojih članova.

Članak 23.

Zadružni odbor obavlja ove poslove:

- donosi Pravila Zadruge,
- odlučuje u svezi s djelatnošću Zadruge i usklađuje rad sekcija,
- utvrđuje programe rada sekcija i donosi program rada Zadruge,
- donosi financijski plan (proračun) Zadruge te raspolaže sredstvima Zadruge,
- odlučuje o statusu, imenu,
- odlučuje o članstvu u Zadruzi,
- odlučuje o nagradama i priznanjima za rad,
- vodi poslove u ovlasti Zadruge.

Članak 24.

Zadružni odbor može radi dogovora, obavješćivanja, ili drugih razloga važnih za djelovanje i napredak Zadruge, organizirati sastanke pojedinih sekcija. Dužan ih je održati na zahtjev najmanje jedne trećine ukupnog broja sekcija.

Zaključci tih sastanaka smjernice su za dalji rad uprave Zadruge.

Članak 25.

Predsjednik Zadruge vodi rad upravnih tijela i poslove Zadruge.

Predsjednik Zadruge ujedno je predsjednik Zadružnog odbora i Skupštine Zadruge.

Predsjednik Zadruge predstavlja i zastupa Zadregu. U pitanjima koja se odnose na prava i obveze Škole prije zastupanja mora dobiti ovlaštenje ravnatelja Škole.

Predsjednik potpisuje zaključke upravnih tijela, Pravila i druge akte Zadruge, raspolaže novčanim sredstvima u skladu s rasporedom sredstava utvrđenim financijskim planom (proračunom) Zadruge i obavlja druge poslove od interesa za Zadregu.

U slučaju spriječenosti predsjednika, njegove obveze obnaša zamjenik predsjednika.

Članak 26.

Tajnik Zadruga organizira i vodi opće, administrativne, financijske, pravne i druge poslove te pomaže predsjedniku Zadruga u obnašanju njegovih zadaća i pripremi sjednica.

Tajnik vodi poslovnu komunikaciju s drugim sudionicima u programu Zadruga.

Članak 27.

Stručnog voditelja Zadruga i stručne voditelje sekcija imenuje Školski odbor na prijedlog Učiteljskog vijeća i uz prethodnu suglasnost uprave Zadruga.

Voditelji:

- uz neposrednu suradnju učenika planiraju, programiraju i organiziraju proizvodni rad,
- odabiru najdjelotvornije metode i oblike rada,
- prate, usmjeravaju i potiču rad učenika,
- omogućuju učenicima vezu s drugim stručnjacima i dostupnost dobrih izvora znanja,
- odgovorni su za sigurnost učenika u radu,
- surađuju s roditeljima i sudgojiteljima te upoznaju druge učitelje s radnim rezultatima.

Voditeljem može biti imenovan i stručnjak izvan Škole, ako ispunjava uvjete propisane za učitelja.

Voditelji čine Zadružno stručno vijeće⁴ i u ostvarivanju svojih zadaća poštuju stručne pedagoške i znanstvene zásade.

4. Mjere za poticaj i potporu učenika

Članak 28.

Poticanje učenika ostvaruje se sudjelovanjem na smotrama, susretima, natjecanjima, sajmovima, ljetnim školama i kampovima te dodjeljivanjem pohvala, priznanja i nagrada.

⁴ Zadružno stručno vijeće izuzetno je važno tijelo. Njegov sastav ovisi o vrsti odgojno-obrazovne ustanove (time i životnoj dobi učenika), programu, razvijenosti, naravi i razini djelatnosti Zadruga, te o mjestu u kojem je sjedište škole. Primjerice, Zadružno stručno vijeće jednorodne Zadruga male područne škole mogu činiti učitelji te škole i vanjski suradnici, kao što će Zadružno stručno vijeće razvijene Zadruga s više sekcija i pokusima i istraživanjima - osim voditelj(ic)a i suradnik(c)a iz reda nastavnog osoblja i vanjskih suradnika - činiti i mentori (znanstvenici, stručnjaci i dr.), te savjetnici i eksperti za interaktivne zadaće (uključujući voditelje ili suradnike projekata znanstvenih i stručnih ustanova u kojima članovi zadruga sudjeluju, psihologa, vrsnog metodičara učeničkog zadrugarstva itd., ali i praktičara koji je vodeći u nekoj djelatnosti - na pr., u selekciji matica).

Za neposredan prinos ostvarenju zadružnih proizvodnih rezultata i usluga učenicima se mogu dodijeliti novčane nagrade.

Prigodom vrednovanja rada prosuđuju se postignuća, zalaganje i ponašanje.

Priznanja, pohvale i nagrade mogu izricati odnosno dodjeljivati:⁵

- Skupština Zadruga
- Zadružni odbor
- Školski odbor
- Učiteljsko vijeće
- učitelj (profesor) voditelj.⁶

Članak 29.

Učenici, koji tijekom školske godine postignu najbolje rezultate, stječu pravo sudjelovanja na smotrama, susretima i natjecanjima višeg stupnja, a ponajbolji u ljetnim školama i kampovima.

Na susretima i smotrama rezultate rada i pokusa prikazuju pojedinci i vrste.⁷

Smotre, susreti i natjecanja organiziraju se iz teoretskih i praktičnih znanja.

Članak 30.

Učenik za rad u Zadruzi može biti pohvaljen. Pohvala se izriče usmeno ili daje napisмено.

Članak 31.

Nagrada se dodjeljuje pojedincima, zadrugama ili sekcijama u zadruzi za iznimne rezultate u radu i unapređivanju učeničkog zadrugarstva.

Nagrada pojedincu, zadrugama ili sekcijama dodjeljuje se za izvanredna postignuća na natjecanjima, i to kao novčani iznos za obrazovne, kulturno-umjetničke, športske i druge potrebe (za ulaznice, izlete, kupnju knjiga isl.).

Uz novčani iznos nagrađenima se uručuje isprava iz koje se vidi zašto je nagrada dodijeljena i o kakvoj se nagradi radi.⁸

⁵ I u ovom kao i svim drugim člancima nazive uskladite s onima koji su uobičajeni u vašoj ustanovi. Tako, primjerice, učenički dom nema Školski nego Domski odbor, a Centar ima Upravno vijeće.

⁶ U popis tijela i pojedinaca koji mogu izricati i podjeljivati pohvale, priznanja i nagrade nije uvršteno Zadružno stručno vijeće. Razlog tome nije njegovo zanemarivanje nego pretpostavka da će na njegov prijedlog takvo što učiniti Učiteljsko (Nastavno) vijeće čija je odluka »veće specifične težine«. Međutim, nema zapreke da ovo tijelo uvrstite u popis ako zbog ma iz kog razloga držite da je to oportuno a ne samo predmetno relevantno.

⁷ Pod vrstom se razumijeva skupina, tim i sl.

⁸ Postoje dvojbe o tome valja li ustrajati na entuzijazmu i dragovoljnosti voditelja i suradnika sekcija i Zadruga ili pak stručnost (kompetentnost, meritornost i vrsnost) i motiviranost i u učeničkom zadrugarstvu nagrađivati kao i u svakoj drugoj profesionalnoj djelatnosti. Posebice se to vezuje uz normu, promicanje u zvanje mentora i savjetnika, te novčano i materijalno (ali i moralno) nagrađivanje. Zašto?

5. Prijelazne i završne odredbe

Članak 32.

Zadruga može prestati s radom zbog nepostojanja osnovnih radnih uvjeta.

Odluku o prestanku rada Zadruge donosi osnivač.

Ostatak sredstava prenosi se u vlasništvo Škole.

Članak 33.

Ova Pravila mijenjaju se i dopunjuju na isti način na koji su donijeta.

Izmjene i dopune mogu predlagati uprava Zadruge, pojedine sekcije, Školski odbor i ravnatelj Škole.

Članak 34.

Ova Pravila stupaju na snagu nakon što ih potvrdi Školski odbor.

Jedan primjerak potvrđenih Pravila dostavlja se Hrvatskoj udruzi učeničkog zadrugarstva.⁹

KLASA: 602-02/16-01/28
URBROJ: 2140/2-380-6-16-01

Voditeljica Zadruge:
Gordana Šimunić, prof.

Školski odbor potvrdio je ova Pravila u svojoj 4. sjednici održanoj 4. ožujka 2016.

Predsjednica Školskog odbora:

Gordana Šimunić, prof.

Ravnatelj:

Krešimir Kralj, prof.

-
1. Uloga voditelja i suradnika i sekcije i Zadruge nije kampanjska. Nemoguće je, primjerice za pripremu nastupa na smotri, izdvojiti ponajbolje učenike u redovitoj nastavi, jer u redovitoj nastavi takvih sadržaja (osim u slučaju nekih stručnih škola) nema. Naprotiv, gotovo sve sekcije nalažu stalni radni angažman voditelja i suradnika - nalažu ga životni ciklus (biljke, životinje), narav i dinamika radnog procesa (stjecanje umijeća izrade čipke zahtijeva dvije do tri godine; niz procesa nije moguće prekinuti želi li se postići ikakav učinak, itd.), te potreba stalnog stručnog usavršavanja voditelja i suradnika (cjeloživotno učenje). Na tome počivaju zahtjevi za primjereno sankcioniranje voditeljstva u Prvalniku o normi.
 2. Budući da učinkovit voditeljski rad nalaže stjecanje i posjedovanje stručnog, metodičkog i posebnog znanja i vještina, te sustavno stručno osposobljavanje i usavršavanje, koje u učeničkom zadrugarstvu ima svoje naglašene posebnosti (zbog toga jer se odgojno-obrazovni proces odvija kao radni proces u kojem su razvidni inovativnost, poduzetnost i kooperativnost, te posebne socijalne vještine), na tim se racionalama temelji zahtjev za promicanje voditelja sekcija i učeničkih zadruga u zvanje mentora i savjetnika.
 3. Ne postoje razlozi zbog kojih se primjerno zalaganje (iznadprosječno) u učeničkoj zadruzi nebi i novčano nagrađivalo - dakako, sukladno mogućnostima i primjereno naravi i svrsi učeničkog zadrugarstva.

